

ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

*Organizační řád
Správy vyšetřování StB*

ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

Ročník 1981

V Praze dne 20. ledna 1981

Číslo 4

ODTAJNENÉ

PŘÍSNĚ TAJNĚ!

Výtisk č. * 000014

Změna podle RMV ČSSR č. 35/1981.

**Organizační řád
správy vyšetřování Státní bezpečnosti**

K zajištění důsledného plnění úkolů při vyšetřování prováděném vyšetřovateli Státní bezpečnosti

I. vydávám

v příloze tohoto rozkazu organizační řád správy vyšetřování Státní bezpečnosti;

II. ukládám

a/ **náčelníku správy vyšetřování Státní bezpečnosti**

seznámit s tímto rozkazem a organizačním řádem v celém rozsahu své podřízené a zajistit jeho dodržování;

b/ **náčelníkům I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI., XII., XIII., XIV. správy SNB a KS SNB**

seznámit své podřízené s tímto organizačním řádem v rozsahu potřebném pro výkon služby;

III. zrušuji RMV ČSSR č. 48/1974. *Provedení*

Tento rozkaz nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1981.

Č. j. VS-00194/50-1980

Ministr vnitra ČSSR:

doc. PhDr. Jaromír OBZINA, DrSc., v. r.

Obdrží:

M, N, určené útvary FMV, útvary SNB podřízené FMV, náčelníci odborů vyšetřování StB KS SNB, odbor vyšetřování StB ve VKR, náčelníci KS SNB a S StB

Na vědomí:

MV ČSR, MV SSR

Z á z n a m

S rozkazem byli seznámeni (dne - kým): .....

.....

Opatření učiněná k provedení rozkazu: .....

.....

Kontrolou pověřen: .....

Datum: ..... Podpis náčelníka: .....

www.upn.gov.sk

ORGANIZAČNÍ ŘÁD správy vyšetřování Státní bezpečnosti

Úvodní ustanovení

Čl. 1

(1) Správa vyšetřování Státní bezpečnosti je útvarem Sboru národní bezpečnosti (dále jen „SNB“) - složky Státní bezpečnosti, podřízeným federálnímu ministerstvu vnitra (dále jen „FMV“).

(2) Správa vyšetřování Státní bezpečnosti (dále jen „správa“) řídí a ve vymezeném rozsahu provádí vyšetřování trestných činů proti základům republiky a bezpečnosti státu.

(3) Správě jsou ve věcech vyšetřování podřízeny odbory vyšetřování Státní bezpečnosti krajských správ SNB (dále jen „StB KS SNB“) a odbor vyšetřování Státní bezpečnosti ve vojenské kontrarozvědce (dále jen „StB ve VKR“).

(4) Odbory vyšetřování StB KS SNB ve věcech mobilizační připravenosti a pohotovosti a je-li potřeba jejich okamžitého zásahu, po zjištění, že byl spáchán trestný čin, podléhají náčelníku KS SNB nebo příslušného útvaru VKR.

Čl. 2

(1) Postavení a působnost správy vycházejí z obecně závazných a resortních předpisů¹⁾.

(2) Vyšetřovatelé SNB zařazení u vyšetřovacích útvarů StB (dále jen „vyšetřovatelé StB“) ve věcech týkajících se vyšetřování jsou procesně samostatní a podřízeni jen náčelníkům správy, odborů vyšetřování StB KS SNB a odboru vyšetřování StB ve VKR.

Část první

Základní úkoly správy

Čl. 3

Správa plní zejména tyto úkoly:

- a/ navrhuje celkovou koncepci státobezpečnostního vyšetřování;

¹⁾ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, a zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti.

- b/ zabezpečuje jednotný výkon státobezpečnostního vyšetřování na území celé Československé socialistické republiky (dále jen „ČSSR“);
- c/ řídí, kontroluje a poskytuje metodickou pomoc odborům vyšetřování StB KS SNB a odboru vyšetřování StB ve VKR (dále jen „útvary vyšetřování StB“);
- d/ vytváří potřebné předpoklady pro efektivní činnost útvarů vyšetřování StB, zejména soustavným zvyšováním politické a odborné úrovně vyšetřovatelů StB;
- e/ vydává směrnice a pokyny a podílí se na tvorbě obecně závazných a resortních předpisů dotýkajících se vyšetřování;
- f/ vyšetřuje trestné činy proti základům republiky a bezpečnosti státu; přitom spolupracuje s útvary SNB a ostatními orgány činnými v trestním řízení;
- g/ dokumentuje a vyšetřuje trestné činy spáchané v letech 1938 až 1945 ve prospěch fašistických okupantů;
- h/ navrhuje a provádí na základě poznatků získaných z vyšetřování preventivní opatření, odhaluje a pomáhá odstraňovat příčiny a podmínky trestné činnosti a spolupůsobí při výchově občanů k dodržování zákonů;
- ch/ spolupracuje s útvary SNB i útvary FMV k zajištění bezpečnostních úkolů, zejména kontrarozvědného charakteru;
- i/ spolupracuje na základě příslušných mezinárodních smluv s bezpečnostními orgány socialistických států ve věcech státobezpečnostního vyšetřování;
- j/ plní obecné úkoly bezpečnostního charakteru vyplývající z jejího postavení útvaru SNB.

Část druhá

Organizační struktura správy, postavení náčelníka správy a jeho zástupce, náplň činnosti organizačních celků správy

Čl. 4

(1) V čele správy je náčelník správy, který je podřízen pověřenému náměstkovi ministra vnitra ČSSR.

[2] Vedoucím funkcionářem správy je dále zástupce náčelníka správy.

[3] Správu tvoří:

- a/ organizační odbor,
- b/ inspekce náčelníka,
- c/ kádrové a školské oddělení,
- d/ obranná příprava a ochrana,
- e/ operativní oddělení,
- f/ odbor vyšetřování v Praze,
- g/ odbor vyšetřování v Bratislavě.

Čl. 5

Náčelník správy řídí přímo nebo prostřednictvím svého zástupce činnost správy, přičemž zejména:

- a/ odpovídá za akceschopnost správy, bojovou a mobilizační připravenost, morálně politický stav a kázeň, správné uplatňování zásad kádrové a personální práce v rámci státobezpečnostního vyšetřování, účelnost a efektivnost pracovní činnosti a systematické zdokonalování forem a metod práce, racionální využití sil, za ochranu utajovaných skutečností, za dodržování zásad hospodárnosti a efektivnosti vynakládání finančních prostředků;
- b/ zajišťuje ve státobezpečnostním vyšetřování přesné dodržování obecně závazných a resortních předpisů a soustavné zvyšování politické a odborné úrovně všech vyšetřovatelů StB;
- c/ zabezpečuje dodržování stanovené koncepce a řídí výkon státobezpečnostního vyšetřování, prováděný vyšetřovateli StB na území ČSSR;
- d/ rozhoduje za podmínek stanovených trestním řádem o věcné a místní příslušnosti mezi útvary vyšetřování StB a o místní příslušnosti pro vyšetřování trestných činů spáchaných v zahraničí;
- e/ navrhuje řešení zásadních otázek organizační struktury správy a je oprávněn provádět vnitřní organizační změny uvnitř správy v rámci schválených tabulek složení a počtů;
- f/ navrhuje ministru vnitra ČSSR jmenování vyšetřovatelů StB a příslušným funkcionářům FMV ustanovení a odvolání funkcionářů státobezpečnostního vyšetřování v rámci jejich nomenklatury;
- g/ vykonává kádrovou a kázeňskou pravomoc nad podřízenými příslušníky v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy;
- h/ zajišťuje součinnost s náčelníky kontrarozvědných správ a spolupráci s ostatními útvary SNB;

- ch/ vydává v rámci své působnosti k řízení vyšetřovací práce a chodu služby rozkazy, směrnice a pokyny;
- i/ plní informační úkoly ve vztahu k vedoucím funkcionářům FMV i přímo podřízeným útvarům.

Čl. 6

Zástupce náčelníka správy je podřízen náčelníku správy, přičemž zejména:

- a/ zastupuje náčelníka správy v době jeho nepřítomnosti, a to v plném rozsahu práv, povinností a odpovědností náčelníka správy, kromě věcí, které si náčelník správy vyhradil;
- b/ řídí náčelníky odborů vyšetřování správy a útvarů vyšetřování StB ve věcech vyšetřování s výjimkou těch, které si náčelník správy vyhradil;
- c/ organizuje poskytování metodické pomoci odborům vyšetřování StB KS SNB a zevšeobecňování zkušeností ze státobezpečnostního vyšetřování;
- d/ zpracovává návrhy zaměření činnosti státobezpečnostního vyšetřování a odpovídá za informace ve vyšetřovaných věcech;
- e/ odpovídá za činnost svěřených organizačních celků, působí na racionalizaci pracovních postupů a pracovních návyků a na zvyšování politické o odborné úrovně příslušníků SNB, zařazených na správě (dále jen „příslušníci správy“);
- f/ vyhodnocuje dosažené pracovní výsledky a pravidelně informuje náčelníka správy o plnění rozhodujících úkolů;
- g/ podílí se na tvorbě zásadních rozhodnutí a na činnosti v poradních orgánech náčelníka správy;
- h/ plní další úkoly podle rozhodnutí náčelníka správy.

Čl. 7

Organizační odbor plní zejména tyto úkoly:

- a/ soustřeďuje podklady, informace a další materiály potřebné pro řídicí činnost náčelníka správy;
- b/ organizuje a odpovídá za vypracování návrhů základních plánovacích dokumentů správy a za jejich vyhodnocení;
- c/ zpracovává návrhy řídicích aktů náčelníka, zajišťuje jejich distribuci a evidenci, předkládá podněty k úpravě vnitřních předpisů;
- d/ zpracovává, podílí se nebo organizuje zpracování zpráv, rozborů a informací

předkládaných nadřízeným služebním funkcionářům;

- e/ sleduje a kontroluje stav a úroveň vyšetřování na odborech vyšetřování StB KS SNB;
- f/ provádí komplexní prověrky práce odborů vyšetřování StB KS SNB z hlediska celkové úrovně, efektivnosti a zákonnosti vyšetřovacího procesu;
- g/ prověřuje pracovní metody, úroveň řídicí a organizátorské činnosti náčelníků odborů vyšetřování StB KS SNB;
- h/ sleduje působení právních předpisů vztahujících se k vyšetřování;
- ch/ soustřeďuje nové právní předpisy, vyhodnocuje odborné publikace a zajišťuje potřebnou informovanost odborům vyšetřování správy a útvarům vyšetřování StB;
- i/ připravuje návrhy stanovisek k připomínkovému řízení k obecně závazným a resortním předpisům a zpracovává návrhy rozkazů, směrnic a pokynů náčelníka správy;
- j/ organizuje a zajišťuje služební přípravu příslušníků správy a další vzdělávání všech vyšetřovatelů StB;
- k/ zpracovává návrhy zahraničních služebních cest, vyhodnocuje služební styky včetně plnění smluvních dokumentů, organizačně zajišťuje návštěvy zahraničních delegací;
- l/ sleduje a kontroluje hláskou službu a statistické vykazování; zabezpečuje využívání výpočetní techniky ve státobezpečnostním vyšetřování;
- m/ odpovídá ve vymezeném rozsahu za organizaci vnitřního chodu správy;
- n/ vykonává organizační a administrativní práce související s činností náčelníka správy a jeho zástupce, vede evidenci resortních předpisů, rozkazů, směrnic a pokynů náčelníka správy;
- o/ zajišťuje spisovou službu a činnost jednotné podatelny, dbá na důsledné dodržování spisového pořádku a řídí výkon spisové služby;
- p/ zajišťuje rozmnožování písemností pro potřeby správy;
- r/ sestavuje návrhy plánu materiálního a finančního zabezpečení správy, provádí kontrolu a analýzu jejich plnění a vede státní evidenci;
- s/ zpracovává rozbor hospodaření s finančními a materiálními prostředky;
- t/ zabezpečuje dopravní službu a odpovídá za hospodárné využívání přidělených dopravních prostředků.

Čl. 8

Inspekce náčelníka plní tyto úkoly:

- a/ provádí kontrolní a inspekční činnost podle pokynů náčelníka správy; prověřuje plnění úkolů vyplývajících z resortních předpisů;
- b/ vyřizuje stížnosti, oznámení a podněty občanů a příslušníků správy;
- c/ objasňuje kázeňské přestupky příslušníků správy určené náčelníkem správy a provádí procesní úkony na dožádání jiných orgánů činných v trestním řízení;
- d/ vyhodnocuje úroveň morálně politického stavu příslušníků správy a provádí rozbor kázeňské praxe;
- e/ vede přehled o úkolech, které pro správu vyplývají z plánu činnosti FMV, rozhodnutí a pokynů ministra vnitra ČSSR, jím pověřeného náměstka a náčelníka správy; kontroluje dodržování termínů pro jejich splnění.

Čl. 9

Kádrové a školské oddělení plní zejména tyto úkoly:

- a/ zabezpečuje jednotné provádění kádrové a personální práce na správě a odborech vyšetřování StB KS SNB;
- b/ analyzuje stav kádrové a personální práce, zpracovává rozbor kádrové struktury a připravuje návrhy k odstranění zjištěných nedostatků v provádění kádrových opatření a v rozhodování ve věcech služebního poměru příslušníků správy;
- c/ zpracovává návrhy plánu výběru a doplňování kádrů pro potřebu správy a zabezpečuje jejich realizaci, zpracovává kádrové a kázeňské rozkazy náčelníka správy a vede jejich evidenci;
- d/ podílí se podle pokynů náčelníka správy na tvorbě kádrových rezerv a organizuje jejich politickou a odbornou přípravu;
- e/ zpracovává ve spolupráci s příslušnými náčelníky plány vysílání a organizuje výběr vyšetřovatelů StB ke studiu na resortních a mimoresortních vnitrostátních a zahraničních školách a kursech;
- f/ zabezpečuje a organizuje komplexní služební hodnocení příslušníků správy a podílí se na kontrole plnění přijatých závěrů;
- g/ vede jednotnou evidenci příslušníků správy;
- h/ zajišťuje vypracování návrhů tabulek složení a počtů správy a zabezpečuje práce s tím spojené;

- ch/ sleduje a odpovídá za přesné dodržování tabulkové kázně na správě, návrhy na odstranění zjištěných nedostatků předkládá náčelníku správy;
- i/ zabezpečuje v souladu s příslušnými předpisy preventivní rehabilitaci, podílí se na organizaci přidělování poukazů na výběrovou rekreaci a výměnnou rodinnou rekreaci a ve spolupráci s lékařem organizuje a zajišťuje preventivní lázeňskou rehabilitaci.

Čl. 10

Obranná příprava a ochrana zahrnuje tyto úkoly:

- a/ vyhodnocuje připravenost příslušníků správy pro brannou pohotovost státu;
- b/ zabezpečuje úkoly spojené s bojovou a mobilizační připraveností správy a vede k tomu potřebnou dokumentaci;
- c/ organizačně zabezpečuje bojovou pohotovost příslušníků správy a zpracovává podklady k provedení prověrek bojové pohotovosti správy;
- d/ kontroluje vyřizování mobilizačních dokumentů a zabezpečuje jejich archivování;
- e/ zpracovává plány realizace mimořádných bezpečnostních opatření na správě;
- f/ řídí, organizuje a provádí bojovou a brannou přípravu příslušníků správy a vyhodnocuje její průběh a dosažené výsledky;
- g/ zabezpečuje a kontroluje dodržování zásad stanovených pro ochranu utajovaných skutečností a kontroluje jejich dodržování;
- h/ zajišťuje výkon služby dozorcího důstojníka správy.

Čl. 11

Operativní oddělení plní zejména tyto úkoly:

- a/ provádí vlastní vyhledávací činnost k získání státobezpečnostních a jiných závadových poznatků prostředky kontrarozvědné práce;
- b/ provádí rozpracování osob ve vazbě a buduje v jejich řadách agenturně důvěrnickou síť; využívá vězeňské agentury podle zvláštních předpisů;
- c/ aktivně se podílí nebo organizuje státobezpečnostní ochranu správy a jejích příslušníků;
- d/ obsluhuje zpravodajsko-technické prostředky svěřené správě;
- e/ podílí se na zabezpečování prvotních a ji-

ných úkonů ve vyšetřování, zejména zajištěním a eskort osob, domovních a osobních prohlídek, ohledání a dokumentování místa činu.

Čl. 12

Odbory vyšetřování v Praze a Bratislavě plní zejména tyto úkoly:

- a/ provádějí vyšetřování trestné činnosti v rozsahu věcné příslušnosti vyšetřovatelů StB v návaznosti na činnost kontrarozvědných správ;
- b/ provádějí dokumentaci a vyšetřování trestných činů spáchaných v letech 1938 až 1945 ve prospěch fašistických okupantů a zajišťují trestní postih pachatelů těchto trestných činů v zahraničí;
- c/ sledují, metodicky usměrňují nebo se podílejí na vyšetřování závažných případů na odborech vyšetřování StB KS SNB;
- d/ navrhují, popřípadě i provádějí preventivní opatření na základě poznatků vyplývajících ze státobezpečnostního vyšetřování;
- e/ spolupracují s příslušnými kontrarozvědnými správami a dalšími útvary SNB, poskytují jim pomoc při řešení právních a skutkových otázek a při dokumentaci v kontrarozvědném rozpracování; ve stadiu vyšetřování zajišťují zájmy kontrarozvědných útvarů.

Část třetí

Poradní orgány

Čl. 13

[1] Poradními orgány náčelníka správy jsou štáb a operativní porada. Členy štábu a operativní porady jmenuje náčelník správy.

[2] Okruh otázek projednávaných štábem a operativní poradou, způsob a formy předkládání podkladů k jednání určuje náčelník správy.

[3] Náčelník správy zřizuje podle potřeby další stálé nebo dočasné poradní orgány nebo komise.

Část čtvrtá

Vztahy správy

Čl. 14

[1] Správa řídí a kontroluje činnost odborů vyšetřování StB KS SNB při rozhodování o

postupu vyšetřování, o přijetí věci k vyšetřování, zahájení trestního stíhání a vznesení obvinění, při právní kvalifikaci trestného jednání a provedení zajišťovacích úkonů.

(2) Věcmi, souvisejícími s vyšetřováním jsou dále:

- a/ metodické řízení a kontrola postupu vyšetřovatelů StB v trestních věcech;
- b/ rozhodnutí o odnětí věci vyšetřovateli StB a jejím přidělení jinému;
- c/ dohled na správnou aplikaci obecně závazných a resortních předpisů ve vyšetřování;
- d/ spolupráce s ostatními útvary SNB, jakož i orgány činnými v trestním řízení;
- e/ péče o rozvoj politických a odborných znalostí vyšetřovatelů StB, upevňování kázně a státní disciplíny;
- f/ posuzování materiálů z kontrarozvědného rozpracování při rozhodování o přijetí případu k vyšetřování;
- g/ navrhování a provádění preventivních opatření;
- h/ racionalizace vyšetřovací práce, vytváření optimálních podmínek pro vyšetřování, zabezpečení efektivního využití pracovní doby, sil a prostředků ve vyšetřování;
- ch/ utajení zpravodajských prostředků a metod, kterých bylo v průběhu rozpracování a vyšetřování použito;

- i/ používání zpravodajských prostředků při vyšetřování, pokud byly svěřeny orgánu vyšetřování;
- j/ hlášená služba, statistická a rozborová činnost.

Čl. 15

(1) Správa při plnění svých úkolů spolupracuje s útvary FMV, útvary SNB podřízenými FMV a útvary vojsk ministerstva vnitra. Tato spolupráce je upravena příslušnými předpisy.

(2) Spolupráce správy s orgány činnými v trestním řízení, se státními a jinými organizacemi je upravena obecně závaznými předpisy, zejména trestním řádem.

Část pátá

Závěrečné ustanovení

Čl. 16

Součástí tohoto organizačního řádu jsou schválené tabulky složení a počtů správy.